

ZPRÁVY ZAHRANICNĚ.

TELEGRAFICKÉ.

V *Merklíně* u *Plattic* v kraji plzeňském, proslulém dřívými na kamence a uhelnými doly pohádal se dělník *Rajápis* s továrníkem, který mu z nějaké příčiny udělal srážku na mzdu. Dělník učinil na továrnu bezvážný útok a když později byl zatčen a měl být odveden k soudu, vytrhl se útěku, vyběhl na tovární komín 150 stop vysoký a proklínaje továrníka vrhul se dolů. Byl na místě mrtev.—NYL.

Poslatalos hraběte *Taffa* obnáší 3 miliony zlatých. Panství náboženské odkázal svému synu, jenž má vyplácet každé sestře po čtvrt milionu. Zesnulý spálil krátce před smrtí veliké množství dopisů.

Usat Frant. Josef dal své povolení uherskému ministru *Pretzlovi* k souboji s baronem *Andrassyem*. *Pretzel* byl poválivě raněn na hlavě.

Rakousko změnilo svou dosavadní politiku v záležitosti turecké a zavázalo se kráčet společně s Anglií. (Patrně z toho, že velmocí nejsou v otázce východní svorny a že třídí se na dvě frakce — anglickou a ruskou. — P. r.)

Z *Vídne* se oznamuje, že dle vši pravděpodobnosti některý člen císařského domu stane se nástupcem hraběte *Thuna* v úřadu místopředsedy českého.

K *hostině* v císařském paláci vídeňském dávané, pozván byl mladočeský poslanec *Dr. E. Engel*. Většinu účastníků tvořili němečtí liberálové.

Rakouská vláda zakázala pochod "Luegrův," který byl složen na počest nově zvoleného měšťanoty a jenž těšil se u obyvatelstva vídeňského velké oblibě. Dále dvorní maršálek dal na srozuměnou, ač dosud jen způsobem neúřadním, že na příště poslanci antisemitů nebudou zváni ani k dvorní slavnosti ani k dvorní tabuli.

Ve *Štýrském Hradci* zvoleni do městské rady antisemité.

Rakousko bude letošního rozpočtu mít přebytek 20,000,000 zlatých.

Turečtí vojáci, tvořící posádku na pevnostech v *Dardanellách*, cvičí se patrně v ostré střelbě, aby se přesvědčili, jestli by něco trefili, kdyby došlo do tubého. Angličtí kapitánové stěžují si, že jsou při projezdů úžinami provokováni. Tak prý u *Chanaku* stříleli z pevnosti granáty na britický parník obchodní "Loch Ranon." Jedna z pum bez mála byla by loď zasáhla a postrašený kapitán v domění, že válka mezi Tureckem a Anglií jest vypovězena, nevěděl kam se vrhnout, neboť úžiny jsou plny torped. Ondy jedno explodovalo blízko francouzské obchodní loď. Sultan neví již ani co dělá a nalézá se úplně ve vleku palácové strany, která mu radí, aby velmocí nepolechl, sice že by snížil svou důstojnost a zavinil domácí revoluci. Velmocí nechávají s sebou dlouho hrát, nejsou svorny a tak jen sultana v jeho doměnce potvrzují. Že Anglie povolila a odvolala loď nalézající se na cestě do *Dardanell*, poškodilo velmi zájmy spojenými velmocemi sledované. Vyslanc anglický nechal ve věci té rozhodnutí lordu *Salisburymu*, který povolil, poněvadž nechce prý, aby Anglie dala podnět k válce. Loď byla povolána na ujištění *Tewfik* pašete, že sultan svolil k proplutí, tento však nechtěl později povoliti a tak nezbylo *Curie* než poslati ji zpět neb moct proplouti *Dardanellami*, což znamenalo by válku. Sultan celou noc se radil a poslal *Tewfika* s žádostmi k vyslanc, aby loď odvolal. Když se konečně vrátil s nepořízenou, vyhodil ho milostivý sultan a poslal k vyslancu ředitele státní dráhy, na jehož naléhání byl požádán lord *Salisbury* o rozhodnutí a ten loď poslal zpět.

Ruská strana nabývá v paláci vrchu *Anglie* probíháje, že odvolání "Dryala" od *Dardanell* nebylo útupkem, ale nutností, neb v *Cañhradu* byla by na jisto propukla revoluce, kdyby fanatičtí *Musulmani* viděli, že cizí válečné lodí projíždí k *Cañhradu*. Loďstvo anglické jest úplně připraveno započítí v pádu potřeby společnou akci. Později oznamuje se, že Anglie ohlásila *Portě*, nedostane-li do soboty povolení k proplutí, pojedě bez něj a sice do *Cañhradu*, obrátit vyslanectví.

Arménský patriarcha obdržel od papeže 50,000 lir ve prospěch potřebných *Arménů*.

Křesťané, usedlí blízce vesnic *Maše*, *Karputi* a *Diakerbiru* dostali od tamních *Turků* na vybranou — buď olovo nebo meč.

Vlčetl černomořského loďstva ruského *Kopytov*, byl povolán na rychlo do *Petrohradu*. Právě se, že několik válečných lodí s ruskou vlajkou křižuje při *Bosporu* a z toho se soudí, pošle-li Anglie svou loď proti vůli sultanově *Dardanellami*, že Rusko učiní taktéž v *Bosporu*.

V *Turecku* jest situace nezměněnou. Velmocí stále hrozí a nic nedělají. Anglie, která hrozila, že v sobotu pošle dělovou lodíci násilím *Dardanellami*, opět vše odložila. Sultan jest v stálém strachu, že konečně vše dospěje svému konci a mocnosti zakročí. Ministři turečtí nemají také na různých ustláno a musí snášeti výbuchy hněvu sultanova, jenž v poslední době silně pije kořalku. *Said paša*, bývalý velkovezír a nyní předseda státní rady, byl vyzván, aby se dostavil do paláce sultanova, avšak dostalo se mu v čas výstrahy, že se jedná o jeho život a proto neuposlechl a utekl do vyslanectví anglického, žádaje ochranu své osoby pod vlajkou britanskou. Tato byla mu poskytnuta a veškeré vyzývání se strany turecké vlády, aby se vrátil domů, setkalo se s nespěchem. *Said paša* znám jest co veliký nepřítel Angličanů a horlivý rusofil, tak že jest a podivením, že neunikl do konsulatu ruského, nýbrž žádal za ochranu Angličany. Spojení tisk stále dostává zprávy z *Cañhradu* o blízké krizi, ale jak se podobá, protáhne se vše až do jara.

Americký občan, generál *Sanqoyly*, jenž pro účastenství v revoluci *kubánské* v *Havaně* souzen byl, uznán vinným a odsouzen na doživotí. Nyní pájde případ před nejvyšší soud do *Madridu*.

Na *Kubě* přijali *Španělové* poselství *presidenta* *Clevelanda* s neuspokojením. Očekávali, že dá výstrahu, aby nebyli povstalci za válkuvedoucí moc uznáni, ale on nečinil v té věci ničeho. Anglie se také zlobí, že prý *Grover* svým mlčením dal naděje povstalcům na uznání a nevykonání tudíž svou povinnost.

Gonzalez, zajatý náčelník povstalců *kubánských*, byl zadržán ve stědu v *Matanzas*. Odpravený znám byl co vrah a loupežník, tak že jeho smrtí neutrpěli povstalci žádné ztráty. 800 povstalců udefilo na astronomicko stanicí u města *Santa Clara* se nalézající, byli ale posádkou a posilou z města přichvátavši zapuzeni.

Kubánské povstalci utrpěli těžkou porážku. *Maceo* a *Gomez* spojili se dne 1. prosince a druhý den na to srazili se blízce hranic provincie *Santa Clara* s pluky *jenerála Valdeza*. Tento měl silné dělostřelectvo a následkem toho byli povstalci poraženi a museli rychle couvati zpět do provincie *Puerta Principe*, kamž je *Španělové* pronásledují.

Dle nejnovější zprávy přešly hlavní voje *kubánských* povstalců pod vedením *Mece* a *Gomez* přece do provincie *Santa Clara*. 200 muž s nákladem pod ochranou 400 povstaleckých vojnů přešly nedaleko *Jugarco* hranice provinciální. Právě se, že oba *jenerálové* mají soustředěno 4000 vojnů.

Radikální ministerstvo francouzské, s *Bourgeoisem* v čele, jest opozičními listy nazýváno "kabinetem svobodoňích zednářů" neb mezi 11. ministry jest 7 členů onoho řádu. Tim má být u katolického lidu, jenž domýšlí se, že zednáři jsou a čertem spojení, proti ministerstvu vzbuzen předvedek.

Očekával se, že ještě před novým rokem odstoupí francouzský ministr zahr. záležitostí, *chemik Berthelot* a místo jeho zaujme *Honotaux*, jenž stejný řád zastával v kabinetu minulém.

Challemel-Lacour, *president* francouzského senátu, zemřel v pátek v stáří 78 let.

Poslatalos zemědělského spisovatele *Alexandra Dumasa* obnáší 3 miliony franků.

Anarchista *Lenois* vystřelil ve francouzské sněmovně poslanecké dvě rány z revolveru, ale asi na sledo, neb nikdo nebyl raněn ani nic rozbito.

V *Mariestadtu* v *Dánsku* vypukl požár, jenž zničil akoro celé město.

Vatikan prohlásil v jezovitském listu, že odsuzuje *chicagský kongres* a zahrnuje plán podobný kongres na světové výstavě *pařížské r. 1900* odbývati.

V *Petrohradu* panuje doposud cholera. Za poslední týden měsíce listopadu událo se tam 47 případů onemocnění, z nichž 14 skončilo smrtí. Během týdne končícího šestnáctým listopadem událo se v gubernii *volyňské* 220 případů cholery a 110 případů úmrtí. V *okresu berdičevském*, v gubernii *kijejské* 72 případů cholery a 26 úmrtí následkem náказы té.

Německý ministr vnitra *Koeller*, jenž vyznačoval se zuřivým pronásledováním socialistů, byl nucen podati svou resignaci, která také císařem byla přijata. *Kancelář Hohenlohe* hrozil, že odstoupí, nebude-li *Koeller* propuštěn, poněvadž počínal si příliš sebevědomě a rozpustil spolky socialistické bez porady ministerské o své vlastní újmě.

Socialisté utrpěli při volbách do městské rady *berlínské* velikou porážku. Zvoleni vesměs liberálové.

Německá vláda hodlá zostriti zákony vystěhovalecké a zákon v tom směru bude tento týden předložen *reichstagu*. Dle nich bude těžko stěhovati se do Ameriky, neb každý musí svůj odjezd oznámiti úřadům, jméno jeho bude uveřejněno v listech a žádný nebude puštěn, kdo bude míti jakékoliv překážky k vystěhovávání. Naproti tomu bude usnadněno vystěhovávání do německých kolonií a vystěhovanci dostanou pozemky i stroje hospodářské zdarma.

Timesům sděluje se z *Madridu*, že politická situace den ze dne se horší. Nynější vládě je nemožno svolati poslaneckou sněmovnu, jež má liberální většinu. Nečinnost *gen. kapitána Camposa* na *Kubě* je velmi nepřiznivě znamenáná obecně a nedávne skandály v obecní radě si tuaci ještě přirostávají.

Arabové v Maroccu zbořili se proti svému sultanovi a vedou krvavý boj s jeho vojskem.

Vojsko equadorské po několikodinném boji zabralo *vetfelce* z *Columbie* zpět za hranice.

Nový vyslanec španělský pro stře dní Ameriku *dával* *hostinu* v *Quatemala*, k něž pozval *presidenta* a členy diplomatických sborů, avšak nikdo z nich se nedostavil, tak že na *hostině* byli jen *Španělové*. Ti sebrali \$3000 na válku *kubánskou*.

Římská propaganda odpověděla na dotaz *biskupů* ze *Spoj. Států*, ohledně *tajných spolků*, že ti katolíci, kteří náležejí k tajným spolkům, nesmí připuštěni býti k schůzím katolickým a bráti činného podílu v jich jednání, čili jinými slovy, že jsou vyloučeni z veřejného působení církve katolické. Tento přímý rozkaz byl dán na naléhání *Jezovitů*. Doposud platila zde pouze rada pa-

pežova, aby katolíci nestávali se členy tajných, ním prokletých spolků, nyní však jest to zákaz, neb američtí katolíci, kteří přináležejí k tajným organizacím, na papežovu radu málo dali.

Z *Cañhradu* uprchl *Murad Bey*, *komisár* vojeňských dluhů a pluje prý na ruské lodí do *Ruska*. *Murad* byl ve spojení se stranou *mladotureckou*, a nalézal se v poslední době v *peče* *střed* a tím i v nebezpečí života.

Papež jest velmi zaroučen válečnou náladou v Evropě a ve *Vatikaně* mají strachu dost, jak to dopadne, až na jaře (jak oni počítají) vzplane velká evropská válka. Není pochyby, že *Italie* se jí sáúčastí a to obává se *papež*, že nebude míti spojení s ostatním *křesťanským světem*, neb *Italie* patrně pošle všechny cizí vyslance, kteří jsou nyní při *Vatikaně*, domů. A jestliže bude *papež* ve spojení se zeměmi *Italií nepřátelskými*, bude ho muset *italská vláda* považovat za nepřítel a co s takovým s tím nakládat. *Lev XIII* prohlásil, že zůstane v *Rímě*, ať se děje co děje.

Mezi *Vídni a Vatikanem* panuje napětí, následkem nepotvrzení *Luegra*, kterého *Vatikan*, jakožto stoupenice konfesionalní školy podporoval, objevilo se nejlépe v tom, že při *konsistorii* ve *Vatikaně* jediný zástupce *Rakouska* nebyl přítomen.

— *Žaloba*, kterouž, jak minule jsme oznámili, *krajankou* *Johanou Dudkovou* proti *dráze* *Chicago, Burlington & Quincy* na náhradu \$5000 za ztrátu manžela jejího zadána byla, vzata v sobotu zpět. *Dráha* se s ní totiž vyrovnala a sice vyplatila odškodné v obnosu \$500.00.

— *Jak se dozvídáme*, panuje v *iení* ve *zdejším spolku Lesníků* a může býti, že dojde k tomu, že *čině* bude pokus o odtržení se od jednoty té a přivtělení k některé jiné. Za příčinu uvádí se příliš velké platy. Podobná stížnost ozývá se z *kruhů německého* *Traubundu*. Z *Chicago* opět dochází zpráva, že *žaloba*, své doby zadaná proti *velkoloži* *Rytřů Pythiových* od loží *německých*, kteréž protivily se rozkazu, aby přijaly *obřady* v *anglické řeči*, byla *vrchním soudem* rozhodnuta proti ložím. Kdy pak přijdou čeští občané k poznání, že netřeba jim hledati nějakých zvláštních výhod u *jinojazyčných spolků*, když máme dosti českých, jež tytéž výhody nám poskytnou? Jest nejvyšše na čase, aby ochladla ta *zakladatelská horečka* *cizojazyčných spolků* *podpůrných* mezi námi.

— *K vážnému úrazu* přišel v pátek odpoledne *zaměstnanec* *south-omažských* *ohrad* *dobyčích*, *Wm. Stewart*. Jeden z *přivezených býků* zapletl se do *drátěného plotu* a *Stewart* přispěl mu ku pomoci uvolněním téhož. *Sotva* však z *drátě* se vypletl, vrhnul se býk na *Stewart* a zasadil mu do *levého stehna* *rohama ránu* 6 palců dlouhou a až ku *kosti sáhající*. *Raněnému* poskytnuta ihned pomoc *lékařská*, načež domů dopraven.

— *V sobotu kolem 4. hodiny* *ranní* *spozoroval* *G. W. Raworth* dva muže, něco pod *chodník* na *27. a J ul.* *schovávající* a když pak ráno v *místech* těch hledal, *naleznul* *pytlík*, v němž několik *tuctů* *padělaných stříbrných dolarů* se nalézalo.

— *V neděli* *vynešen* *konečně* *porotou* *rozsudek* v *případu* *Morgano* *vě*, kterýž *jak* *známo*, *ze* *znásilnění* a *zavraždění* *11leté* *Idy Gaskillové* *obžalován* *byl* a *týž*, *jak* *vše* *obecně* *očekáváno* *a* *jak* — *při* *silném* *svědectví* *okolnostním* *ani* *jinak* *býti* *nemohlo*, *odsouzen* *k* *smrti* *provazem*.

— *Slavný cestovatel* *jeho* *americký* *a* *africký* *E. St. Vráz*, *sděluje* *nám*, *že* *bude* *v* *Omaze* *a* *Wilber* *přednášeti* *v* *některých* *z* *následujících* *dnů*: 4., 5. neb 6. *ledna* (v *sobotu*, *neděli* a *v* *pondělí* *na* *tři* *krále*.) *Dnes* *ve* *čer* *necht* *sejde* *se* *laskavě* *výbor*, *ve* *schůzi* *v* *neděli* *týden* *zvolený*, *k* *další* *u* *věci* *té* *poradě*.

NOVÉ ZPRÁVY DOMACI.

Politické.

Z kongresu.

V *sněmovně* *poslanců* v *úterý* *po* *zahájení* *zasedání* *oznámeno*, *že* *poselství* *presidentova* *připraveno* *je* *již* *a* *krátce* *na* *to* *bylo* *také* *sněmovně* *předloženo*. *Čtení* *poselství* *tohoto*, *přes* *20,000* *slov* *ústařet*, *sledováno* *bylo* *s* *všeoobecným* *sájmem* *a* *po* *skončení* *jeho* *tisk* *500* *výtisků* *nařizen*. *Poslancem* *Livingstonem* *a* *Georgie* *podána* *byla* *resoluce*, *braničného* *sporu* *mezi* *Venezuelou* *a* *Anglií* *se* *týkající*. *V* *resoluci* *této* *uvádí* *se*, *že* *min. kongresem* *přijata* *byla* *resoluce*, *kteouž* *vyzovnáni* *sporu* *enoh* *arbitrační* *požadováno* *a* *že* *Anglie* *neuznála* *ani* *za* *hodno* *resoluci* *tuto* *na* *vědomost* *vzíti* *a* *jakým* *koliv* *spůsobem* *na* *ni* *odpověděti*, *ba* *naopak*, *že* *vzdor* *resoluci* *té* *nařizen* *bylo* *násilně* *zabrání* *sporného* *území*, *což* *kongresem* *naším* *z* *předu* *již* *za* *čin* *nepřátelský* *vůči* *Spojeným* *Státům* *prohlášeno* *bylo*, *následkem* *čehož* *navrhováno* *jmenování* *pětičlenného* *výboru*, *z* *dvou* *senátorů* *a* *tří* *poslanců* *sestávající* *ho*, *kterýž* *by* *uvažoval*, *jakých* *krůků* *se* *strany* *Spoj. Států* *bylo* *by* *třeba* *učiniti*, *aby* *důstojnost* *naše* *zachována* *byla*. — *Zasedání* *odročeno* *na* *to* *na* *pátek*.

V *sněmovně* *poslanců* *nevykonáno* *v* *pátek* *mimo* *jmenování* *výboru* *na* *místě* *úplně* *níčeho* *a* *zasedání* *odročeno* *na* *pondělí*. *Žádosti* *Walkera* *z* *Massachusettsu*, *aby* *resoluce* *Arménů*, *v* *níž* *protestuje* *se* *proti* *násilnostem* *tureckým* *a* *všemožná* *podpora* *utiskovaným* *a* *pronásledovaným* *Arménům* *se* *slibuje*, *vytištěna* *byla* *v* *plném* *znění* *v* *kongresním* *Recordu*, *ne* *bylo* *vyhověno* *a* *táž* *odkázána* *výboru* *na* *záležitosti* *zahraniční*. — *V* *pondělí* *přijmota* *předloha* *Hopkinse*, *rozšiřující* *celní* *distrikt* *chicagský* *na* *celý* *stát* *Illinois* *a* *Indianu* *a* *po* *podání* *několika* *resolucí*, *širšího* *významu* *nemajících* *zasedání* *o* *1. hodině* *na* *úterý* *odročeno*.

V *senátu* *bylo* *zasedání* *neobyčejně* *čilým*, *neboť* *hned* *po* *přečtení* *poselství* *presidentova* *přikročeno* *k* *podávání* *resolucí*, *z* *nichž* *zaznamenati* *dlužno* *následovní*: *Lodge* *z* *Massachusettsu* *podal* *resoluci*, *již* *vyslovuje* *se* *plný* *souhlas* *se* *zásadou* *Monroe-ovu* *a* *požadující*, *aby* *zástava* *ona* *v* *příslušný* *zákon* *vtělena* *byla*. *Podporován* *v* *tom* *byl* *senátory* *Cullomem* *z* *Illinois* *a* *Allenem* *z* *Nebrasky*; *poslednější* *požadoval* *v* *resoluci* *své* *i* *uznání* *povstalců* *kubánských* *co* *moci* *válečné* *a* *podporován* *v* *tom* *byl* *oběma* *senátory* *floridskými*. *Steward* *z* *Nevady* *podal* *obvyklou* *svou* *předlohu*, *požadující* *svobodné* *a* *neomezzené* *razení* *střelby*. *Peffer* *z* *Kansasu* *podal* *předlohu* *celou* *řadu*, *z* *nichž* *zmínky* *zasloužil* *předloha* *ku* *opravě* *ústavy*, *ustanovující* *létu* *presidenta* *na* *6* *roků* *a* *zakazující* *jehe* *znovuzvolení*, *dále* *předloha*, *odvolávající* *všechny* *zákony*, *jimíž* *vydáván* *dluhopisů* *dovolováno* *a* *předloha*, *obmezující* *působnost* *zákazů* *soudních*. *V* *zasedání* *výkonném* *schváleno* *jmenování* *Richard* *Olneyho* *sekretářem* *státním* *a* *Judson* *Harmona* *nejvyšším* *návládním*, *jmenování* *pak* *Rufus* *W. Peckhama* *z* *New Yorku* *za* *přiseďfého* *nejvyššího* *soudu* *odkázáno* *výboru* *právnímu*. *Na* *to* *zasedání* *odročeno*. — *Ve* *středu* *podána* *senátorem* *Horrem* *resoluce*, *kteouž* *odsuzují* *se* *co* *nejrozhodnější* *násilnosti* *v* *Turecku* *na* *křesťanech* *páchané*, *načež* *pojednáváno* *o* *resoluci* *Allenově*, *požadující* *uznání* *povstalců* *kubánských* *a* *připojení* *Kuby*. *Navrhovatelem* *při* *tom* *ostře* *kritizována* *zahraniční* *politika* *naše* *a* *ponukováno*, *že* *jedině* *tenkrát* *čestného* *uznání* *v* *očech* *světa* *nabydeme*, *když* *na* *zachování* *zástavy* *Monroe-ovy* *co* *nejrozhodnější* *státi* *budeme*.